Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Viite: Kuuleminen 17.11.2021

HE LAIKSI TUONTIPOLTTOAINEIDEN VELVOITEVARASTOINNISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Energiahuoltovarmuuden lähtökohtina ovat toimivat energiamarkkinat, pitkäjänteinen ja selkeä investointeja kannustava energiapolitiikka sekä energiatehokkuus. Tuontiin perustuvan energian saantihäiriön varalta ja kansainvälisten sopimusvelvoitteiden täyttämiseksi Suomessa ylläpidetään tuontipolttoaineiden huoltovarmuusvarastoja. Varastot ovat osaksi Huoltovarmuuskeskuksen varmuusvarastoja ja osaksi ne perustuvat *tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin* (1070/1994).

Laki tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista on säädetty aikana, jolloin maakaasun maahantuonti oli yhden yhtiön monopoli ja kaasumarkkina oli kansallinen. Esityksen (HE 158/2021 vp) tavoitteena on mukauttaa maakaasun varastointivelvoitetta koskeva sääntely 1.1.2020 avautuneisiin kaasumarkkinoihin:

- varastointivelvoite kohdistettaisiin maakaasulaitoksiin;
- maahantuojien osuus varastointivelvoitteesta siirtyisi maakaasulaitoksille;
- vähäinen vuosihankintamäärä ei enää vapauttaisi maakaasun varastointivelvoitteesta;
- maakaasulaitos määriteltäisiin ottaen huomioon maakaasumarkkinalaki (587/2017).

Maakaasun varastointivelvoitteen mitoitusperusteesta ja määräytymisestä säädetään lakiehdotuksen 11 §:ssä. Ehdotus jättää varastointijakson ajankohdan jossain määrin epäselväksi. Asia voitaisiin korjata täydentämällä lakiehdotuksen 11 §:n 1 momenttia seuraavasti:

> Maakaasun varastointivelvoite on *kunkin vuoden heinäkuun 1 päivästä alkaen* neljäsosa edeltävän kalenterivuoden aikana käytetyn taikka vähittäis- tai jälleenmyydyn maakaasun ja nesteytetyn maakaasun energiasisällön määrästä. Huoltovarmuuskeskus …

Esityksen tavoitteena on myös yhtenäistää teolliseen tuotantoon käytetyn tuontipolttoaineen huomioon ottamista varastointivelvoitteessa:

- kivihiilen varastointivelvoitteeseen ei enää laskettaisi mukaan teolliseen tuotantoon käytettyä kivihiiltä;
- kivihiilen, öljyn ja maakaasun varastointivelvoitteet koskisivat uusia toimijoita ja toimintansa vakiinnuttaneita samassa laajuudessa.

Lisäksi asetuksenantovaltuudet päivitettäisiin, lakiin lisättäisiin virkavastuuta koskeva säännös sekä otettaisiin käyttöön oikaisuvaatimusmenettely ensi vaiheen muutoksenhakuna.

Anja Liukko
Hallitusneuvos